

Severni jeleni

BESEDILO IN FOTOGRAFIJA:
PETRA DRAŠKOVIČ PELC

V nasprotju z našimi jeleni (*Cervus elaphus*) imajo pri severnih jelenih (*Rangifer tarandus*) rogove samci in samice. Med samci se ob parjenju izkažejo za simbol moči, vendar jih na začetku zime izgubijo. Za breje samice, ki rogove odvržejo šele po kotitvi, pa so velika prednost, saj si z njimi priborijo dovolj hrane v mrzlem, zanje najbolj kritičnem in občutljivem obdobju leta. V zgodnjem poletju, ko se začneja dobra paša, pa jim poženejo novi.

Severni jeleni so zelo dobro prilagojeni arktičnemu podnebj, zato preživijo tudi hude arktične zime s 50 stopinjami pod ničlo. Z izredno razvitim vohom najdejo lišaje tudi pozimi; ti so sicer pomemben del njihove prehrane vse leto.

S severnimi jeleni vedno povezujemo tudi življenje Samijev. Pod zaščito Unescove svetovne dediščine je tudi velik del švedske Laponske. A takšnega prestižnega varovanja si niso zaslužili le zaradi izjemnih lepot naravnih parkov, pač pa zaradi prežetosti s tisočletno kulturno tradicijo, ki je povezana s pašo severnih jelenov. A sodobni svet vse bolj vdira tudi v njihovo življenje; nekoč so Samiji hodili za severnimi jeleni peš, danes pa uporabljajo moderne prido-bitve – štirikolesnike, helikopterje in celo GPS-tehnologijo. 

